

ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ИНСПЕКТОРАТА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЗА 2025.ГОДИНУ

Крагујевац, октобар 2024. године

ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. УВОД

Инспекторат за заштиту животне средине и туризам је део Градске управе за инспекцијске послове и комуналну милицију града Крагујевца и обавља послове на територији града Крагујевца, са седиштем у Крагујевцу, Трг слободе бр.3. Инспекторат обавља само поверене послове из области заштите животне средине, који се односи на инспекцијски надзор и контролу по свим важећим Законима и прописима заштите животне средине. Годишњи план инспекцијског надзора донет је на основу чл.10. Закона о инспекцијском надзору („Сл.гл.РС“, бр.36/15, 44/2018-др. Закон и 95/2018) и садржи приказ задатака и послова Инспектората за заштиту животне средине у 2024.години.

Сврха доношења Плана инспекцијског надзора је повећање ефективности и транспарентности, као и јачање поверења грађана у локалну самоуправу града Крагујевца уз:

1. непосредну примену закона и других прописа ,
2. спровођење инспекцијског надзора, и решавања у управним стварима у првом степену,
3. праћење стања и предлагање мера за унапређење стања на терену, на територији Града Крагујевца,
4. превентивно деловање инспекције као једно од средстава остварења циља инспекцијског надзора.
5. пружање стручне и саветодавне подршке надзираном субјекту или лицу које остварује одређена права којим утиче на смањење ризика односно штетних последица и вероватноће њиховог настанка.

Сразмерност у инспекцијском надзору се непосредно наслања на процену ризика и управљање ризиком. Мере које инспекција у складу са овлашћењима садржаним у посебном закону, налаже и предлаже односно изриче је неопходно да буду сразмерне циљу који се њима жели постићи, односно да буду сразмеран одговор на ризик - штетну последицу и вероватноћу њеног настанка и да обезбеде одговарајући ниво заштите. Изрицањем сразмерне инспекцијске мере постиже се циљ Закона. У складу са горе наведеним, Годишњи план инспекцијског надзора, садржи опште и специфичне циљеве које је потребно остварити, задатке/програмске активности које је потребно спровести како би се ти циљеви остварили, индикаторе резултата тј. начин на који меримо остварене задатке односно програмске активности, рокове у којима се задаци односно активности морају обавити, одговорност за спровођење активности, односно задатака, врсту активности и др.

2. ЦИЉЕВИ

Циљеви Годишњег плана инспекцијског надзора су непосредна примена закона и других прописа тј. планираних мера и активности превентивног деловања инспекције и планираних мера и активности за спречавање обављања делатности и вршења активности нерегистрованих субјеката, очекивани обим ванредних инспекцијских надзора у периоду у коме ће се вршити редовни инспекцијски надзор, као и други елементи од значаја за планирање и вршење инспекцијског надзора.

Годишњи план инспекцијског надзора садржи податке и о специфичним циљевима који се планирају да буду остварени у 2024. години, а који су везани за Програмске активности Инспектората, одговорност за реализацију задатака и активности и у ком року их треба реализовати.

Да би се постигли дефинисани циљеви пред све инспекторе постављају се јасни захтеви који подразумевају:

1. теоријску припрему;
2. перманентно усавршавање и учествовање у свим видовима едукације;
3. овладавањем новим методама у раду;
4. тимски рад;
5. индивидуални рад у примени закона и др. прописа;
6. одговорност за предузимање или непредузимање мера и сл.

3. СПРОВОЂЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Инспекцијски надзори и службене контроле спроводе се употребом метода и техника како је прописано законским и подзаконским актима који су темељ за поступање инспекције, уз обавезно коришћење контролних листа. Инспекција у складу са законом, обавештава надзиране субјекте и заинтересоване стране о процењеном степену ризика како би се постигло смањење ризика које се конкретизује кроз различите мере и радње превентивног, корективног и принудног карактера .

Инспекцијски надзор спроводиће се свакодневно како у канцеларији тако и на терену (редован, ванредан, допунски, контролни и канцеларијски) на територији града Крагујевца, уз претходно обавештење, изузев у случајевима када постоје разлози за неодложно поступање или други разлози у складу са чланом 17. Закона о инспекцијском надзору.

Инспектор поступа по овлашћењима прописаним следећим законима и подзаконским актима:

Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС и 14/2016

Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 36/2009)

Закон о заштити ваздуха ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 - др. закон)

Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/2021)

Закон о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023).

Закон о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009)

Закон о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр. и 14/2016)

Закон о хемикалијама („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15)

Закон о инспекцијском надзору ("Сл. гласник РС", бр. 36/2015, 44/2018 - др. закон и 95/2018)

Закон о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС)

Закон о прекршајима ("Сл.гласник РС", бр. 65/2013, 13/2016, 98/2016 - одлука УС, 91/2019, 91/2019 - др. закон и 112/2022 - одлука УС)

Уредбе и правилници који произилазе из горе наведених закона:

Уредба о одлагању отпада на депоније ("Сл. гласник РС", бр. 92/2010)
Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима ("Сл. гласник РС", бр. 71/2010)
Правилник о садржини и изгледу дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада ("Сл. гласник РС", бр. 96/2009)
Правилник о образцу документа о кретању отпада и упуству за његово попуњавање ("Сл. гласник РС", бр. 114/2013)
Правилник о методологији за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 61/2010)
Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Сл. гласник", бр. 56/2010)
Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 69/2005)
Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животnoj средини ("Сл. гласник РС", бр. 75/2010)
Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Сл. гласник РС", бр. 72/2010)
Правилник о методологији за одређивање акустичних зона ("Сл. гласник РС", бр. 72/2010)
Уредба о утврђивању програма системског испитивања нивоа нејонизујућег зрачења у животnoj средини за период од 2017. до 2018. године („Сл. гласник РС“, бр. 2/17)
Правилник о садржини и изгледу обрасца извештаја о систематском испитивању нивоа нејонизујућег зрачења у животnoj средини („Сл. гласник РС“, број 104/09)
Правилник о садржини евиденције о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса („Сл. гласник РС“, број 104/09)
Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09)
Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, број 104/09)
Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, број 6/16)
Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС“, број 5/16)18. Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, број 111/15)
Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13)
Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области заштите животне средине („Сл. Гласник РС. бр. 45/18).

Активности у оквиру процеса инспекцијског надзора:

1. Примена закона и других прописа којима се уређује заштита животне средине тј. заштита ваздуха, воде и земљишта од загађења
2. Примена закона и других прописа којима се уређује заштита од штетног деловања буке.
3. Утврђивање испуњености услова заштите животне средине за обављање делатности.

4. Контрола спровођења мера заштите животне средине утврђених Студијом о процени утицаја и налагања подношења захтева за одлучивање о потреби израде студије о прецени утицаја на животну средину.
5. Контрола поступања са неопасним отпадом
6. Надзор над применом техничких стандарда заштите животне средине, спровођење мера за заштиту животне средине и контрола стања животне средине утврђених решењем, дозволом, односно другим обавезујућим актима којима се одређују услови за рад постројења.
7. Надзор над активностима сакупљања, привременог складиштења и транспорта инертног и неопасног отпада на локацији власника отпада за које надлежни орган града издаје дозволу.
8. Заштита од нејонизујућег зрачења у објектима за које одобрење за изградњу и почетак рада даје надлежни орган града.
9. Спровођење мера непосредне заштите, очувања и коришћења заштићених природних добара на заштићеном подручјима који су актом града проглашени заштићеним подручјима.
10. Вођење посебних евиденција у складу са законом, као и други послови инспекцијског надзора у области заштите животне средине.
11. Вођење управног и извршног поступка.
12. Доношење управних аката и обављање управних радњи у поступку инспекцијског надзора у области заштите животне средине.
13. Подношење захтева за покретање прекршајног поступка, подношење пријаве за покретање поступка за привредни преступ, подношење кривичне пријаве и прекршајних налога.
14. Припремање извештаја и информација о извршеном инспекцијском надзору.
15. Припрема информације за државне органе и медије.

4. ЦИЉЕВИ ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА

Како би се остварио циљ инспекцијског надзора, упоредо са великим улагањима у превентивне активности, неопходно је рангирати надзиране субјекте према ризичности, зависно од тежине могуће штетне последице и вероватноће њеног настанка, те реаговати благовремено и ефикасно на процењени висок и критичан ризик. Процењом ризика врши се приоритизација инспекцијског надзора и избор надзираних субјеката код којих ће се вршити инспекцијски надзор тј. контрола.

У наведеном Годишњем плану инспекцијског надзора за 2025.год. користи се Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима Плана инспекцијског надзора у области заштите животне средине (Сл.гласник РС бр.45/2018).

Таб.1-Расподела расположивих дана за спровођење инспекцијског надзора у 2025. години

Укупан број дана у години	365
Викенди бр.дана	104
Годишњи одмори	35
Празници	9
УКУПНО РАДНИХ ДАНА	216
Инспекцијски надзор	135
Едукација/обука	10
Састанци/ семинари	10

5. ПРЕГЛЕД НАДЗИРАНИХ СУБЈЕКТА КОД КОЈИХ ЋЕ СЕ ВРШИТИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

За инспекцијски надзор у свакој области животне средине, у Табели 2., дат је табеларни приказ Плана инспекцијског надзора и активности Инспектора за заштиту животне средине у 2025. години.

На основу плана рада, према потребама и по захтеву странке, Инспектор за заштиту животне средине ће давати стручну и саветодавну подршку привредним субјектима у складу са Законом о инспекцијском надзору.

Ванредни инспекцијски надзори вршиће се:

-када је неопходно да се предузму хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, животну средину и биодиверзитет, права и интересе запослених и радно ангажованих лица, привреду и јавне приходе;

-када се после доношења годишњег плана инспекцијског надзора процени да је ризик висок или критичан или промене околности;

-када такав надзор захтева надзирани субјекат;

-када се поступа по представци правног или физичког лица

6. ПРОЦЕНА РИЗИКА У ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ-ОДЕЉЕЊА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Процена ризика у Годишњем плану инспекцијског надзора за 2025. годину, Инспектората за заштиту животне средине, вршена је на основу инспекцијског надзора у наведеним областима, односно на основу анализа стања у досадашњем дугогодишњем вршењу инспекцијског надзора као и на основу информација и добијених података од других инспекција, других овлашћених органа и организација, што је и представљено табеларно, а обрађене у контролним листама. Министар заштите животне средине, донео је Правилник о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области заштите животне средине.

7. ПОСЕБНИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА

Процена ризика надзираног субјекта одређује се на основу одговарајућих посебних критеријума и то:

1/ Количина загађујућих материја које се испуштају у ваздух, воде, земљиште, количине отпада

и нивоа буке;

2/ Локације надзираног субјекта (густина насељености, близина осетљивих објеката, географски положај и близина заштићеног подручја);

3/ Врсте, особина, количине и броја опасних материја које су присутне или могу бити присутне на локацији;

4/ Врсте делатности или активности надзираног субјекта;

- 5/ Услови и врсте коришћења нејонизујећег зрачења;
- 8/ Успостављање система управљања заштитом животне средине;
- 9/ Број представки заинтересоване јавности на рад надзираног субјекта;
- 10 / Поступање надзираног субјекта према наложеним мерама;
- 11/ Ниво усклађености пословања са законом и др.прописима;

8. ПЕРИОД У КОМЕ ЋЕ СЕ ВРШИТИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Инспектори за заштиту животне средине вршиће инспекцијске надзоре током целе календарске 2025. године. Инспекцијски надзори/сл. саветодавне посете вршиће се радним данима, у току радног времена надзираних субјеката, осим у могућим ванредним случајевима када се отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни или животињски свет.

9. ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА КОЈИ ЋЕ СЕ ВРШИТИ

Редовни инспекцијски надзори су планирани у циљу контроле спровођења заштитних мера и законских прописа.

Ванредан инспекцијски надзор вршиће се када је неопходно да се, сагласно делокругу инспекције заштите животне средине, предузму хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, имовину, привреду, животну средину, биљни или животињски свет, безбедност; када се после доношења годишњег плана инспекцијског надзора процени да је ризик висок или критичан или промене околности; када такав надзор захтева надзирани субјекат; када се поступа по представци правног или физичког лица.

Ванредан инспекцијски надзор вршиће се по захтеву надзираног субјекта и може бити утврђујући, који се врши када је потребно утврдити испуњеност прописаних услова након чијег испуњења надзирани субјекат стиче право за почетак рада или обављања делатности, вршења активности или остваривање одређеног права, у складу са посебним законом, или потврђујући, који се врши када надзирани субјекат поднесе захтев да се потврди законитост и безбедност поступања у вршењу одређеног права или извршењу одређене обавезе, односно у његовом пословању.

Контролни инспекцијски надзор вршиће се ради утврђивања извршења мера које су предложене или наложене надзираном субјекту у оквиру редовног или ванредног инспекцијског надзора.

Допунски инспекцијски надзор вршиће се по службеној дужности или поводом захтева надзираног субјекта, ради утврђивања чињеница које су од значаја за инспекцијски надзор, а које нису утврђене у редовном, ванредном или контролном инспекцијском надзору, с тим да се може извршити само један допунски инспекцијски надзор, у року који не може бити дужи од 30 дана од окончања редовног, ванредног или контролног инспекцијског надзора.

У 2025. години је планирано 170 редовних инспекцијских надзора. У одељку 12. је представљен очекивани обим ванредних инспекцијских надзора по областима.

10. ПОДАЦИ О РЕСУРСИМА ИНСПЕКЦИЈЕ КОЈЕ ЋЕ БИТИ ОПРЕДЕЉЕНИ ЗА ВРШЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Послове инспекцијског надзора у Градској управи за инспекцијске послове и комуналну милицију обављају четири инспектора за заштиту животне средине.

Инспекторима за заштиту животне средине нису обезбеђена службена возила. Сви инспектори су доступни на мобилним телефонима и обезбеђена је интернет комуникација.

У 2025. години, инспектори за заштиту животне средине учествоваће у похађању обука и другим облицима стручног усавршавања за обављање инспекцијског надзора из области заштите животне средине.

11. ПЛАНИРАЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА, СЛУЖБЕНИХ САВЕТОДАВНИХ ПОСЕТА И АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ И ВРШЕЊА АКТИВНОСТИ НЕРЕГИСТРОВАНИХ СУБЈЕКТА

Једна од активности инспекције за заштиту животне средине у току 2025. године, јесте превентивно деловање и вршење службених саветодавних посета. Инспекција ће вршити превентивно деловање и давати стручну и саветодавну подршку, на захтев надзираног субјекта у складу са чланом 13. Закона о инспекцијском надзору у свим областима контроле животне средине. Њихов обим зависиће од заинтересованости привредних субјеката и броја поднетих захтева за службене саветодавне посете инспекције за заштиту животне средине. Такође, једна од приоритетних активности инспектора за заштиту животне средине јесте смањење броја нерегистрованих субјеката. Ови инспекцијски надзори вршиће се у складу са чланом 33. Закона о инспекцијском надзору, и односе се на привредне субјекте за које је инспекција утврдила да нису регистровани у АПР, нису прибавили дозволу за управљање отпадом (сакупљање, транспорт, складиштење, третман, и одлагање)

12. ОЧЕКИВАНИ ОБИМ ВАНРЕДНИХ ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА ИНСПЕКТОРА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Инспектори заштите животне средине ће у 2025. години, поред редовних инспекцијских надзора, обављати и ванредне инспекцијске надзоре. На основу искуства из претходних година, обим ванредних инспекцијских надзора је различит у различитим областима контроле животне средине. Анализом расположивих података о извршеним инспекцијским надзорима у претходним годинама (броју извршених надзора по представкама грађана и правних лица, захтевима надзираних субјеката за утврђујући или потврђујући инспекцијски надзор и сл.) изведен је очекивани обим ванредних инспекцијских надзора у 2025. години у појединим областима и то у области:

- управљања отпадом – 30% од укупног броја извршених инспекцијских надзора-висок проценат ванредних инспекцијских надзора последица је великог броја захтева надзираних субјеката за утврђујући надзор, у циљу утврђивања услова за добијање дозволе за рад постројења ради прибављања дозволе за управљање отпадом,

- заштита ваздуха код стационарних извора загађивања-25%

- контрола надзираних субјеката у складу са одредбама Закона о заштити од буке у животној средини-30%

- по захтевима надзираних субјеката за ванредни утврђујући инспекцијски надзор, који се односе на контролу испуњености услова из прописа у области заштите животне средине за потребе добијања енергетске лиценце, за обављање енергетске делатности; ванредни инспекцијски надзор према захтеву Агенције за заштиту животне средине, код надзираних субјеката који нису доставили податке у Национални регистар извора

загађивања).

12. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ВРШЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Основни проблем који се јавља у раду Инспектората за заштиту животне средине је непостојање основних средстава за рад- аутомобила, чиме се ефикасност у раду смањује, онемогућава се остварење задатака и циљева предвиђених планом инспекцијског надзора, али и благовремено поступање инспектора предвиђено законима.

